

IMPORTANȚA CALCULUI LINGVISTIC PENTRU MODERNIZAREA TERMINOLOGIEI FINANCIAR- BANCARE ÎN LIMBA UCRAINEANĂ

Alături de împrumutul lexical, calculul este unul dintre cele mai active fenomene lingvistice manifestate în limbile din estul Europei, începând cu ultimul deceniu al secolului al XX-lea. Procedeele de calchiere și împrumutul răspund unor necesități interne de îmbogățire a limbii și au meritul, așa cum observa Louis Deroy, de a nu răni sentimentul lingvistic al vorbitorilor, în același timp corespunzând „gustului lingvistic al epocii”. La fel ca în alte limbi, în cazul terminologiei economico-financiare ucrainene, aceste două procedee sunt folosite frecvent pentru adoptarea noțiunilor noi, necesare modernizării lexicului.

În prezenta lucrare se vor analiza tipurile de calc identificate în lexicul financiar-bancar al limbii ucrainene, pentru a arăta importanța deosebită acestui mijloc pentru dobândirea unor noi termeni.

Calculul lingvistic desemnează un model mixt de îmbogățire lexicală, deoarece presupune copierea unui model extern și redarea lui cu mijloace interne ale limbii receptoare. Deși un calc presupune și o traducere, nu orice traducere este un calc,

„deoarce calculul autentic presupune o identitate sau cvasiidentitate de structură între model și copie. Aceasta înseamnă că, dacă modelul imitat este un cuvânt compus sau derivat, ceea ce rezultă prin calchiere trebuie să fie tot un compus sau derivat, nu o îmbinare de cuvinte (liberă sau stabilă)”

În funcție de originea modelului calchiat, se pot distinge între *calc cu model unic* și *calc cu model multiplu*, ultimele fiind frecvent întâlnite în terminologie și, sunt în general creații neologice rezultate din copierea simultană sau succesivă a unor cuvinte sau expresii existente în mai multe limbi (franceză, italiană, germană, rusă, engleză). În ucraineană avem termeni internaționali, ca *бум, тренд, копірайт, лоббі, брокер, супермаркет*, etc.

Relația calc-împrumut necesită o examinare din punctul de vedere al *avantajelor* și al *riscurilor* pentru limba receptoare. Adriana Stoichițoiu-Ichim analizează relația și identifică următoarele *avantaje*:

„acesibilitatea asigurată prin utilizarea unui material lexical cunoscut și prin transparența structurală; evitarea problemelor de asimilare fonetică, grafică sau morfologică a cuvintelor străine; posibilitatea de încadrare formală și/sau semantică în structuri preexistente ale limbii receptoare (familii de cuvinte, clase de derivare sau compuse, câmpuri lexico-semantice)”.

Dintre *dezavantaje* se pot enumera: imprecizia semantică sau ambiguitatea, ștergerea motivației, „opacizarea” legăturilor etimologice din limba-sursă.

În ceea ce privește tipologia calculului lingvistic, în lingvistica românească, s-a impus clasificarea care stabilește patru tipuri de calc lingvistic: lexical (de structură și semantic), gramatical (morfologic și sintactic), frazeologic și lexico-frazeologic.

Majoritatea lingviștilor ucraineni împart calcurile în două tipuri de bază: lexical și semantic. Ei deosebesc calculul de echivalent, explicând că echivalentul este o simplă traducere pentru care se folosește materialul lingvistic autohton, iar calculul reprezintă o consecință a traducerii, constituie o formațiune lexicală nouă, apărută datorită influenței limbii donatoare[1], iar calculul semantic este întrebuițarea unui cuvânt din limba receptoare cu noi sensuri preluate dintr-o altă limbă după modelul prototipului din limba sursă. Factorul principal al formării calcurilor semantice se consideră existența unor legături semantice comune între unitățile lexicale ale limbilor în contact. În același timp cele două cuvinte pot să aibă o asemănare fonetică sau pot să fie complet diferite fonetic [2].

1. Calcul structural

Reproduce atât forma internă (structura) cât și sensul unor derivate sau compuse din engleză. Calcul de structură poate fi:

- **total**, când se traduc toate morfemele din componența modelului străin:

*акції – двійники (engl. twin shares), американський опціон (engl. american option), блакитні фішки (engl. blue chips), валютне котирування (engl. currency quotation), біржовий бум (engl. exchange boom) самовизначення (engl. self-concept), життєвий цикл продукту (engl. product life cycle), конкурентна перевага (engl. competitive advantage); провідні індикатори (engl. leading indicators), диференціація персоналу (engl. personnel differentiation); вибір цільових ринків (engl. selecting target markets). Екземплу: За типом виконання **опціони** можуть бути **американськими, європейськими та бермудськими**. (Rynok cинnyh paperiv Ukraïny, 2007, nr. 4).*

- **parțial**, când se traduce numai o parte a modelului străin, restul fiind împrumutat ca atare:

*інституції-регулятори (engl. regulatory bodies), комфорт-лист (engl. comfort letter), координація (engl. cooperation), супермагазин (engl. superstore), Саме на цю категорію покупців зробила ставку харківська компанія «Авіоніка», яка досі спеціалізувалася на авіаційному приладобудуванні, відкриваючи у «східній столиці» перший в Україні книжковий **супермагазин** Books, і не прогадала... (Galicki kontrakty, februarie 2002, nr. 8).*

În funcție de fidelitatea față de modelul străin, calculele totale pot fi:

- **perfecte**, traduc modelul străin, respectând ordinea morfemelor:

нічне зберігання (engl. night safe), дисконтне вікно (engl. discount window)

- **imperfecte**, componentele modelului străin sunt reorganizate conform topicii limbii ucrainene:

операція спот (engl. spot transaction).

Se mai poate diferenția între **derivate** și **compuse calchiate**:

a) În terminologia financiar-bancară se calchiază și **derivate** care cu ajutorul prefixelor și sufixelor sunt un mijloc răspândit de îmbogățire a domeniului economic. Derivarea sufixală este productivă, calchiindu-se în special nume de agent:

зберігач (engl. custodian), інвестор (engl. investor), індосант (engl. indorser).

Derivarea cu prefixe este mai puțin productivă în cazul terminologiei financiar-bancare, dar nu lipsește:

Неринкова застава (engl. non-marketable collateral), непрямий кредит (engl. indirect credit), неприбуткова діяльність (engl. non-profit business), реінвестиції, реінвестування (engl. reinvestment), ретратта (engl. reverse bill).

În cazul împrumuturilor recente, se remarcă capacitatea cuvântului împrumutat de a dezvolta un șir derivațional ca: **депозитарій** (engl. depository) (denumește atât instituția cât și numele de agent), **депозитарна** *інституція*, **депозитарний** *банк*, este diferit de șirul derivativ format de la **депозит** (engl. deposit), **депозитна** *інституція*, **депозитний** *банк*:

"Законопроект припускає дворівневу депозитарну систему: центральний депозитарій і хоронителі, та обіг цінних паперів лише в електронній формі,- сказав пан Балюк.- Реєстратори залишаться в історії". (EP. 05.06.2008); „Депозитарна система країни на порозі великих змін”. (EP 12.06.2008); „Депозитарний ринок перекроюють” (EP 12.06.2008).

Același fenomen se observă și în cazul împrumutului **факторинг** - *факторингова, факторинговий, факторингової, факторингові*:

În cele mai multe cazuri termenii financiari pătrund pti intermediul presei în uzul comun:

"Ми розглядаємо можливості відкриття лізингової та факторингової компанії, а також можливості рефінансування іпотечних портфелів українських банків", - розповів пан Сергеев!" (EP, 24.05.2007); "Факторингові операції з акціями заборонили" (Rynok.biz, 17.07.2008). Операції

факторингу полягають в тому, що **факторинговий** відділ банку купує боргові вимоги (рахунки-фактури) клієнта на умовах негайної оплати. **Факторингове** обслуговування найбільш ефективно для малих та середніх підприємств. (Jurudušna gazeta, Nr. 3 (39), 25.02.2005).

b) **Compuse calciate**: în această clasă de calcuri se pot identifica compuse calciate din lexeme întregi: „акціонер-дисидент” (engl. dissident shareholder), брокер-дилер (engl. broker-dealer), грант-елемент (engl. grant-element):

„**Грант-елемент** (пільговий елемент, субсидії) – показує, який обсяг платежів у рахунок погашення кредиту економить позичальник за умови отримання кредиту на більш пільгових умовах, ніж ринкові” (Petraško L., p. 105).

Dar se pot calchia și abrevieri:

ESP (engl. Enterprise Support Project) - **ППП** (проект підтримки підприємства); **MIS** (engl. Management Information System) - **АІЗ** (система адміністративно-інформаційного забезпечення) “В Україні вже не перший рік кажуть про **ІРО-бум** – масове виведення акцій вітчизняних компаній на міжнародні біржі”. (DT, nr.35 (664) 22-28.09.2007.); „**ІРО (Initial Public Offering)** – публічна пропозиція інвесторам статі акціонерами компанії” (DT, nr.35 (664) 22-28.09.2007). „У той же час, **САІ-50** (Український Зважений Індекс - **FundMarket**) зафіксував не настільки негативне становище: + 0,35%, піднявшись до 51,63 пункту”.(EP, 29.08.2008).

c) **Afixoide și prefixoide**: în special prefixoide ca

євро-, макро-, гіпер-, екс-: євроакція, євровалюта, єврокліринг, єврооблігація, євроринок, єврочек, гіперінфляція, гіперпатріотизм, макроекономіка, макропоказники, макростатистика, макропрогноз, гіперцентралізація, гіпер- і мегамаркети, мегаприбутки, мегаполіс, телепровайдерів:

“Уряд повністю узгодив з Національним банком України **макроекономічні** показники на 2008 рік. Ніяких розбіжностей з НБУ з **макропоказників** у нас не існує”, - підкреслила вона” (EP, 27.06.2008)

На початку червня він також виразив надію, що уряд найближчим часом внесе переглянутий **макропрогноз** на поточний рік, що дозволить раді переглянути основні принципи грошово-кредитної політики. (EP,18.06.2008)

Отож виходить цікава ситуація – ІСД, з одного боку, виявилось єдиною “слабкою ланкою” серед українських олігархів, з іншого, імітує **гіперпатріотизм** та непримиренну боротьбу з інтересами Москви в Україні. (EP,13.06.2007)

Яценюк не зробив, але він усунув **гіперцентралізацію** механізму ухвалення рішень. (EP,25.06.2007)

На щастя, угоду було укладено на рівні господарюючих суб’єктів. Європейський підхід до побудови системи поставок газу біло збережено, хоча, на жаль, і не без **гіперактивної** участі чиновників. (EP,11.10.2007)

Ця мережа поєднує **гіпер- і мегамаркети** на киталт Берлінале, а також локальні мінімаркети, що мають стабільну ятку всередині глобальної мережі. (DT, nr. 41 (620), 27.10-30.11 2006).

Будівельний бум припинився, але всі очікують: і будівельники, і покупці, і продавці. І якщо ціни не знизяться, а збори стануть меншими, це лише збільшить **мегаприбутки** будівельних компаній, а також розміри хабарів. (EP 1.08.2008)

Крім того, планується оснащення усіх відділень інформаційно-платіжними терміналами, за допомогою яких клієнт зможе сплатити комунальні послуги, рахунки різних операторів зв’язку і **телепровайдерів**, переказати кошти між платіжними картками, проглянути залишки й отримати виписки про останні операції за рахунками тощо. (EP,25.07.2008)

Deseori se întânește folosirea în paralel în mass-media a compusului calchiat și a celui împrumutat sau transcripția cuvântului: mega party-мегавечірка, мегастар-мегазірка:

...megaparty під керівництвом провідних Dj’s Львова + за сприяння бордишопу „БУМЕРАНГ” конкурси з цінними призами!!! ADRENALIN TEAM. (Forum ski server 07 Лютого 2007); Тому 18 лютого в клубі “Східна брама”, що в Острозі, відбудеться грандіозна **мегавечірка**.

(Ryvens'ka gazeta nr. 294, 10.02.2006) dar și ..Маи, пропоную відсвяткувати закінчення підготовчої роботи, тим більш Масікі та Льошики сьогодні збирають мега party.

«Цікаво, що найзнаменитіші – володарка "Оскара" Бланишетт і **мегастар** Пітт – виглядають у цій історії найблідіше». (L'vyv'ska gazeta, nr. 16 (86), 01.02.2007) «**Мегазірка** індустріалізації» (Kontracty, nr.39, 29.09.2003)

Мегазірка з Кривого Рогу. На початку 90-х, коли яскраво зійшла його зірка, ніхто з балетних критиків не міг припустити, що цьому хлопцю з Кривого Рогу судилося стати **мегазнаменитістю**. (Den'. Nr.65, 13.04.2005)

2. Calcul semantic

Reprezintă un împrumut de sens, prin care cuvântul din limba receptoare își îmbogățește conținutul sub influența corespondentului său din limba străină. Pentru terminologie, calcul semantic de obicei prezintă o amenințare, deoarece dezvoltă relații polisemantice și sinonimice. Fiind mai greu de recunoscut din cauza formei din limba receptoare și familiară vorbitorilor, poate genera greșeli de exprimare sau confuzii. Terminologia financiară nu a scăpat de aceste încărcări semantice:

вікно (engl. window), «ведмідь» (engl. bear), «бик» (engl. bull), «чистка вікон» (engl. windows dressing), *цільовий ринок* (după engl. target market), *уподобання споживачів* (engl. consumer preferences), *насичення попиту* (engl. demand saturation):

Пане Терстоне, чому компанія VakeMark International вибрала Україну як **цільовий ринок**? (Galic'ki kontrakty, nr.31, 2002)

„Ставка, за якою банки займають кошти через **дисконтне вікно** ФРС, традиційно перевищує ставку "овернайт". (EP,12.12.2007)

"Коли ринок у "**бичачій**" фазі, 50%-ві падіння - це нормально. Це часто траплялося в історії "**бичачих**" ринків", - сказав він". (EP,18.01.2007)

„Хіміки та металурги не проти заміни «ведмеда на бика Зараз на валютному ринку щодо долара панують **ведмедачі настрої** – гривна протягом усього першого півріччя упевнено посилює свої позиції". (Den'. Nr.108, 20.06.2001)

Un număr important de cuvinte capătă o nouă semnificație pe baza determinologizării și a folosirii în sens figurat a unor cuvinte: *авторитаризм, девальвація, інфляція*:

Astfel observăm că termenul *інфляція* (engl. inflation) capătă caracteristici: +animat, +feminin, +amenințare:

*Якщо спробувати продовжити розгляд **анатомії** інфляції, розпочатий в №7 «ДТ» за нинішній рік, то загальне інфляційне зростання за квартал на чотири п'ятих ...*

sau poate fi o boală:

„Он нагоняет инфляцию своими заявлениями”

sau este un dușman:

борется с инфляцией, щоб утримати інфляцію на рівні нижчому; інфляція загрожує Україні катастрофою.

De cele mai multe ori inflația este un proces, un factor negativ care este însoțit de cuvinte care îi subliniază rolul nefast pe care îl are în economia țării.

Formarea unor sensuri poate fi determinată și de terminologizare. Cuvinte din vocabularul comun intră într-un sistem terminologic și primesc un sens care îl transformă în termen. De exemplu: *бланк, документ, зависати, зчитувати* Astfel, avem **бланкова облигація** (engl. blaket bond), **бланковий вексель** (engl. blank draft), **бланковий кредит** (engl. blank credit) care înseamnă „obligatiune, cambie, credit în alb, adică fără acoperire”, departe de sensul inițial al cuvântului care înseamnă „o hârtie cu însemnele unei organizații sau întreprinderi”. Dar găsim și **бланкова лінія** (linie de credit fără acoperire):

*Другий транш на \$500 млн. – це **бланкова** револьверна кредитна лінія.* (EP, 26.07.2007)

3. Calcul frazeologic

Se realizează prin traducerea literară a unei unități frazeologice străine, sintagmă, locuțiune sau expresie. În comparație cu cele lexicale, calcurile frazeologice sunt aproape tot atât de numeroase și acestea pot avea, adeseori, caracter internațional: **кредитна лінія** (engl. *credit line*), **лідер ринку** (engl. *market leader*). Teodor Hristea mai deosebește și *calcul lexico-frazeologic*. În cazul acestui calc este copiată prin traducere literală atât structura unei întregi unități frazeologice, cât și a unuia dintre elementele ei componente, care poate fi un cuvânt derivat sau compus: **Електронна книга** sau *e-книга* (engl. *e-book*): „*прикладом є електронна книга Rocket EBOOK фірми «Nuvomedia»*” (wikipedia .ua). Distingerea calcului frazeologic de simpla traducere se face după fidelitatea față de respectarea modelului străin, în timp ce traducerea urmărește exclusiv transpunerea sensului[3].

Ca și calcurile lexicale, calcurile frazeologice pot fi totale sau parțiale. Cele **totale** transpun integral atât sensul cât și structura unității frazeologice străine:

автоматичне завершення (amer. *automatic perfection*), *аналіз кон'юнктури інвестиційного ринку* (engl. *Conjuncture analysis of investment market*), *банківський портфель* (engl. *bank portfolio*).

Calcurile **parțiale** frazeologice păstrează în stuctura lor un cuvânt englezesc:

автоматичне реінвестування (engl. *automatic reinvestent*) **клірингово-розрахункова установа** (engl. *clearing and account institution/body*).

Frazeologismele se pot împărți în două mari clase.

- 1) Frazeologisme echivalente cu o îmbinare de cuvinte
- 2) Frazologisme echivalente cu o propoziție.

Din primul grup fac parte calcurile formate după modelul „Adjectiv+substantiv”:

Американська модель (engl. *American model*); *Білий дім* (engl. *White house*); *Буферна зона* (engl. *buffer zone*); *Великі держави* (engl. *The Grate Powers*); *Військово-промисловий комплекс* (engl. *the military industrial complex*); *Залізна занавеса* (engl. *Iron curtain*); *Життєвий рівень* (engl. *standard of life*); *Круглий стіл* (engl. *round table*).

Un model frecvent întâlnit în formarea unităților frazeologice este frazeologismul cu substantiv în calitate de componentă permanentă

Вексель *бланковий/бронзовий/доміцильований/комерційний/короткостроковий/переказний/погашений/ простий/дисконтний*; **Кредит** *банківський / бланковий / вексельний / вічнозелений / застапний / змішаний*.

Destul de frecvent este întâlnit modelul cu componenta fixă reprezentată de adjectiv:

Кредитний аналитик / ваучер / запит / консультант / кооператив / план / огляд / працівник / процент / ризик (engl. *analyst / voucher / rate / etc*).

Analizând calcurile frazeologice formate după modelul “**adjectiv+substantiv**” se observă că sunt echivalente substantivului, deoarece majoritatea frazeologismelor din clasa analizată sunt echivalente substantivului. De aceea majoritatea frazeologismelor din această clasă se declină ca un substantiv, de exemplu: **професійна спілка, міська рада**.

Ca o particularitate a frazeologismelor se observă că dacă acesta ia forma cazului nominativ plural nu mai are forme de singular: **гарячі гроші** (engl. *hot money*), **світові гроші, жирні коти**, etc. În acest tip de structuri avem de a face cu sintagme stabile, fixe, în care componentele nu se pot schimba.

„По-третє, про «скріплення» гарячих грошей населення шляхом розвитку інвестиційних фондів, систем страхування” (Den', nr. 96, 03.06.2008)

„Ми не плануємо їсти маленькі підприємства на сніданок», – з посмішкою запевнила Юлія Тимошенко, зауваживши, однак, що «**жирні коти**», які існували при колишній владі, «будуть струнками і позбудуться жирку” (Den', Nr.44, 15.03.2005).

Printre frazeologismele formate conform acestui model se întâlnesc și variante mai complexe formate din „**adjectiv+adjectiv+substantiv**” exemplu:

цільовий інвестиційний прибуток (engl. *target investment profit*), *цільова кредитна субсидія* (engl. *targeted credit subsidy*), *цілісний майновий комплекс* (engl. *integral property complex*).

O altă clasă structurală a calcurilor frazeologice este formată după modelul “**substantiv în N +Substantiv în G**” :

кредит консорціуму (engl. *syndicated credit*), *коефіцієнт боргу* (engl. *debt ratio*)

Перший коефіцієнт характеризується використанням усього сукупного боргу корпорації, ... У літературі його називають коефіцієнтом боргу.

Calcurile frazeologice a ambelor clase intră în raporturi semantice reciproce:

життєвий рівень//рівень життя, доларова дипломатія//дипломатія долара.

Această categorie este reprezentată de sintagme frazeologice fixe de tipul:

ветір змін (engl. *wind of change*), *війна ідей* (engl. *war of ideas*).

Varianta mai complexă este dată de modelul: “**substantiv în N + adjectiv + substantiv în G**”:

“зона життєвих інтересів” (engl. *zone of life interests*); *“моніторинг інвестиційного ринку”* (engl. *monitoring of investment market*). Exemplu: *Щотижневий моніторинг фондового ринку, підготовлений КУА "Магістр" (15.01.2008)*

Mai puțin productiv în limba ucraineană este modelul „**adjectiv+substantiv în N+substantiv în G**”, în care adjectivul este poziționat în post poziție față de substantivul principal. De exemplu:

кількісна класифікація активів (engl. *quantitative classification of assets*).

Toate aceste calcuri se raportează la substantive în plan lexico-semantic, însă cuvântul principal al sintagmei se declină după caz, celelalte rămânând neschimbate. Printre modelele substantivale neprepoziționale se pot evidenția sintagmele formate „**substantiv comun+substantiv propriu**”:

модель Альтмана (engl. *Altman model*), *Модель Гордона* (engl. *Gordon model*), *модель Дюпона* (engl. *Du Pont model*), *Індекс Дюу-Джонса* (engl. *Dow Jones index/average stock price*), *облігації Картера* (engl. *Karter bonds*).

Se mai găsesc calcuri frazeologice formate după modelul “**substantiv în N+prepoziție+substantiv**”, dar acestea sunt puțin productive și destul de rar întâlnite:

сертифікат про вклад, сертифікат про право власності, облігація з премією.

Modelul “**verb+substantiv**” este mai puțin întâlnit decât calcurile de tip substantival

- *виглядати на мільйон доларів* (engl. *to look like million dollars*) „Відчувайте себе справжньою зіркою, і тоді навіть найпростіші джинси будуть виглядати на мільйон доларів!” (Lady-m, 22.08.2007)

- *робити гроші* (engl. *to take money*). Час **робити гроші**. Банкіри рекомендують відкривати гривневі депозити” (Den’ 28.12.2004)

- *робити політику* (engl. *to take politics*) Спонсор “Жінок за майбутнє” буде **робити політику** у Києві (UP, 28.10.2002)

Printre calcurile frazeologice întâlnim construcții cu prepoziții de coordonare:

a) substantive: *бики і ведмеди*

b) verbe: *бути чи не бути, виконати або відминити*

Astfel, se poate spune că terminologia financiar bancară folosește pe larg procedeul de calchiere frazeologică și lexico-frazeologică pentru îmbogățirea terminologiei financiar-bancare, dar și a vocabularului general al limbii ucrainene.

4. Concluzii.

În condițiile actuale ale globalizării limba este supusă unui flux de împrumuturi de termeni și cuvinte noi, necesare sau mai puțin necesare, pentru denumirea unor realități noi. În mare parte, această „invazie” de noi cuvinte vine din limba engleză, care este acum limba internațională în mediul de afaceri, în mediul celor mai noi tehnologii și, până la urmă, limba cea mai la modă în prezent. Împrumutul masiv de termeni anglo-americani este fenomenul manifestat după al doilea război mondial în majoritatea limbilor europene. Datorită schimbărilor din Ucraina cu declararea independenței, prioritatea acesteia a fost refacerea vieții economice și integrarea țării în spațiul european și mondial al comerțului și a afacerilor, precum și trecerea la o economie de piață funcțională. O consecință imediată a fost modernizarea vocabularului economic prin termeni care trebuie să satisfacă nevoia de denumire a noilor noțiuni.

NOTE

- [1] Școala lingvistică ucraineană împărtășește poziția școlii ruse în ceea ce privește clasificarea calculului lingvistic și a împrumutului, deosebind împrumutul direct cu două subcategorii: barbarisme sau exotisme (inserții directe, fără modificări ale grafiei, ale cuvintelor din limba sursă în limba receptoare) și împrumuturi parțial adaptate. Pentru detalii: Cernyševa, M., 1984, *Ekvivalenty, zaimstovanija i kal'ki v perovyh slavianno-russkih perevodah s grečeskogo jazyka*, *Voprosy jazykoznanija*, nr. 2, Narkevič, I., *Kal'kirovanie slova ruskogo proishozhdenija v sovreemennom nemeckom jazyke*, avtoreferat disertației, Kiev, 1973.
- [2] Adriana Stoichițoiu-Ichim consideră că cele mai multe calcuri frazeologice din româna actuală se explică prin copierea unor frazeologisme franțuzești și în mai mică măsură englezești, pentru ucraineană este caracteristic fenomenul opus, cele mai multe frazeologisme recente fiind datorate limbii engleze. Vezi, Stoichițoiu-Ichim, A., *Calcule lingvistice după engleză*, 2006, p. 86.
- [3] Wolsh, U., *Ključovi pokazateli menadžmenta*, Moscova, 2000, p.146.

BIBLIOGRAFIE

- Caidan, Th., 1920, *Calques linguistiques*. „Daco-Romania”, p. 331-336.
- Dumitrescu, Maria, 2001, *Lexicul nou la fine de veac și de mileniu*, în „Oameni și idei”, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, p.79-83.
- Liutacova, Rumiana, 1993, *Trăsături specifice ale împrumuturilor englezești din limbile română și bulgară*, SCL, nr.2.
- Кочерган М. П., 2000, *Вступ до мовознавства*, Київ, Видавничий центр «Академія».
- Семчинський С.В., 1996, *Загальне мовознавство*, Издательство «Око», Київ.
- Семчинський С., 1974, *Семантична інтерференція мов*, Вища школа, Киев.
- Пустовіт, Л., 2000, *Словник іноземних слів*, „Довіра”, Київ.

ABSTRACT

The article analyses the importance of the linguistic calque in modernizing the Ukrainian financial-banking terminology. Due to the influence upon market economy of the operations accomplished by the enterprising companies and of the Ukrainian banks on the external markets, the Ukrainian language vocabulary felt the need to denominate the new reality, with which it has been confronted since the last 18 years. It is long known that English is the international language mostly used in the business field; and it was also the promoter of new words for all the Eastern European languages.